

Nimi	Palvelukeskus Helsinki
Rajavuodet	1917 – 1977
Nimenmuutokset:	Keskuskeittola 1912 – 1939 Elintarvikekeskus 1939 – 1991 Ruokapalvelukeskus 1992 – 1997 Helsinki Catering 1998 – 2002 Palmia 2003 – 2015 (liikelaitos 2008–) Palvelukeskus Helsinki & Palmia Oy 2015 –
Lautakunnat:	Keskuskeittolakomitea 1920 – 1921 Keskuskeittolan johtokunta 1921 – 1946 Elintarvikekeskuksen lautakunta 1947 – 1989 Liikepalvelulautakunta 1989 – 2008 Palmia-liikelaitoksen johtokunta 2008 – 2015

HISTORIA

Kaupunginvaltuuston päätöksellä 22.5.1917 lopetettu muonitustoimikunta mainitsi kirjelmässään 8.6., että ruokintakomitea oli suunnitellut ”suurenlaisen keskuskeittolan laitettavaksi ent. seurahuoneen pohjakerrokseen”. Toimikunnan ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti 12.6.1917 perustaa Helsingin kunnallisen ravintohallituksen, jonka tehtävänä oli ”valvoa ja johtaa kunnan toimintaa kalliinajanavustuksen, kansanravitsemisen, kalliinajantaloushoidon ja viljelyskysymysten alalla”. Syyskuun 10. päivänä kansanravintohallitus ilmoitti kaupunginvaltuustolle järjestäneensä keskuskeittolan kunnan vähävaraisten ruokkimiseksi.

Vuonna 1919 kansanravintohallitus ehdotti toimintansa lopettamista paitsi kunnallista keittolaa, joka tuli säilyttää, koska ”köyhäinhoito, kansakoulut ja muut kunnan laitokset olivat nimittäin valmiiksi laitetun ruuan tarpeessa, ja kun entiselle seurahuoneelle sijoitettu kansankeittola oli erittäin hyvin varustettu, voitiin ruuanlaitto järjestää niin, että muillekin kunnan asukkaille voitiin jakaa ruokaa”. Kansanravintohallituksen lopetettua toimintansa 1.2.1920, sai elintarvetoimikunta ”pitää käynnissä tätä laitosta vähitellen lopetettavaksi”. Keittolan johtoon tuli komitea, keittolan toiminta vilkastui ja rupesi tuottamaan jo taloudellisia tuloksia. Kun keittola ”sitä paitsi melkoiselle osalle kaupungin asukkaita oli hyvänä apuna olemassaolon taistelussa ja sen merkitys köyhäinhoidolle ja kansakoulujen ruokintaan nähden oli suuri”, päätti kaupunginvaltuusto jatkaa keittolan toimintaa, vaikka elintarviketoimikunta lopettikin toimintansa 30.9.1921.

Keskuskeittola sai 5.1.1921 kaupunginvaltuuston hyväksymän johtosäännön, jonka mukaan ”keskuskeittolalla, joka on rahatoimikamarin (vuodesta 1931 kaupunginhallitus) alainen, on tehtävänä laittaa sekä jaella kaupungin kansakouluille, köyhäinhoidolle ja yksityisille asukkaille hyvää, ravitsevaa ja halpaa ravintoa. Keskuskeittolan lähintä hoitoa toimittaa johtokunta, johon kuuluu puheenjohtaja, joka samalla on keskuskeittolan toimitusjohtaja, sekä kaksi varsinaista ja kaksi varajäsentä”.

Kaupunginhallitus asetti 1934 komitean keskuskeittolan uudelleenjärjestelyä varten, sillä kaupunginhallituksen mielestä "laitos, joka on ollut toiminnassa toistakymmentä vuotta ja jonka menosääntö on päälle 10 miljoonaa, olisi vihdoinkin järjestettävä vakinaiselle kannalle". 15.9.1937 kaupunginvaltuusto muutti keskuskeittolan johtosääntöä siten, että kaupunginhallitus asetti keskuskeittolan hoitoa ja valvontaa varten vuosittain johtokunnan, valitsi laitoksen johtajan ja määräsi hänen palkkansa. Seuraavan vuoden joulukuun 21 p:nä valtuusto päätti, että vaikka keskuskeittolan toimintaa oli edelleenkin pidettävä väliaikaisena, oli sen toimintaa kuitenkin jatkettava, "kuitenkin siten, että maksullista tarjoilua ruokasaleissa ei laajenneta ja että tämä toiminta, sen jälkeen kun keskuskeittola on muuttanut Helsinginkadulle rakennettavaan ... taloon, pääasiallisesti lopetetaan". Vuonna 1939 oli keskuskeittolan toimisto ja kaupunginkellari Katariinankatu 2:ssa, keittola ja kansanruokala Sofiankatu 1:ssä, haaraosastot Mäkelänkatu 31:ssä ja Toukolassa sekä kesäravintolat Hietarannalla ja Uunisaassa.

Keskuskeittolan toiminta väliaikaisena laitoksena loppui 24.5.1939, jolloin kaupunginvaltuusto päätti vakinaistaa keskuskeittolan toimimaan kaupungin elintarvikekeskuksena. Johtosääntömuutoksella 27.11.1946 elintarvikekeskuksen johtoon asetettiin oma lautakunta.

Elintarvikekeskus sai hoitaakseen Helsingin kaupungin kouluruokapalvelun, kun vuoden 1957 kansakoululaissa säädettiin vaatimus maksuttomasta kouluruoasta. 1951 perustettiin ruoantuotantoa varten ruokatehdas, joka siirtyi 1979 Pakkalaan Vantaalle.

Johtosäännössä 7.6.1989 elintarvikekeskus siirtyi liikepalvelulautakunnan alaisuuteen, ja sen tehtäviksi määriteltiin "huolehtia kaupungin ruokahuollosta ja siihen liittyvien palvelujen tuottamisesta sekä toimia kaupungin elintarvikealan asiantuntijana siltä osin, kuin se on annettu keskuksen tehtäväksi." Kaupungin ruokapalvelut toimivat elintarvikekeskuksen nimellä 11.9.1991 asti, jolloin se nimettiin ruokapalvelukeskukseksi.

Elintarvikekeskuksen toimintalinjat ja niiden tehtävät olivat vuoden 1989 johtosäännössä seuraavat, säilyen samanlaisina vielä tulevalle ruokapalvelukeskukselle:

- Talous ja hallinto
 - talousasiat
 - henkilöstöasiat
 - osto- ja varastotoiminta
 - kuljetustoiminnat
- Tuotanto ja myynti
 - ruoanvalmistus ja myynti
 - dieetti- ja ateriapakkausten tuottaminen
 - tukipalvelujen tuottaminen ja myynti
- Ruokapalvelut
 - lounasruokapalvelut
 - vierastarjoilu
 - keittiösuunnittelu
 - pelastuspalvelutilanteiden muonitus

- Kaupungintalon ravintola
 - henkilöstöruokailu
 - kaupunginhallituksen ja -johtajien vieraiden ruokapalvelut
 - kaupunginvaltuuston ravintolatoiminta.

Ruokapalvelukeskuksen nimeksi vaihdettiin Helsinki Catering johtosäännöllä 21.10.1998. Cateringin toiminnan tarkoituksena oli "tuottaa liikepalvelulautakunnan alaisena tulosvastuullisesti ruokapalveluja ja toimia oman alansa asiantuntijana." Pakkalan ruokatehdas nimettiin CateringPakkalaksi, ja ruokapalvelut oli jaettu tuolloin kouluruoka-, lounasruoka-, kaupungintalon ja terveydenhuollon ruokapalveluihin.

Ruokapalvelutoimintaa nykyaikaistettiin vielä uudelleen vuonna 2003 yhdistämällä Helsinki Catering, Helsingin kiinteistöpalvelukeskus sekä opetusviraston palvelukeskus yhteiseksi Helsingin kaupungin palvelukeskus Palmiaksi. Keskukseen nimi vakiintui Palmia-liikelaitokseksi 10.12.2008 johtosäännöllä, jossa laitos samalla siirtyi pois liikepalvelulautakunnan alaisuudesta ja muodosti oman johtokunnan.

Palmia toteutti catering- ja ruokapalveluiden lisäksi tukipalveluita hoito- ja opetuslalle sekä kiinteistönhuoltoa ja siivouspalveluita kaupungin kiinteistöissä, ja toimintaan lisättiin turvallisuuspalvelu 16.11.2005 johtosäännöllä. Liikelaitosuudistuksen myötä palveluihin lisättiin vielä puhelin- ja hyvinvointipalvelu.

Osa Palmiasta yhtiöitettiin vuonna 2015 Palmia Oy:ksi, jolloin kaupungin omistaman liikelaitoksen nimeksi tuli Helsingin kaupungin palvelukeskus eli Palvelukeskus Helsinki. Palmiaan liitettiin kiinteistönhuolto, siivous- ja turvapalvelut sekä ravintolatoiminta, ja Palvelukeskukseen jäivät ateria-, puhelin- ja hyvinvointipalvelut.